

Themasessie Labelen

Labelen van de Taalhuiscollectie

Door Femke Reijnen (BiSC) en Karlijn van Oirschot (Probiblio)

Vanwege het ontbreken van landelijke richtlijnen doet iedereen het labelen van de Taalhuiscollectie op een eigen manier. Er is wel behoefte aan landelijke kaders of afspraken in onze branche. Tijdens de werksessie gaven Femke Reijnen en Karlijn van Oirschot voorbeelden van de landelijke ontwikkelingen en deelden stappen om te komen tot een taalhuiscollectie of welke voorwaarden belangrijk zijn. Met alle aanwezigen, collega's van bibliotheken van o.a. de front-office, programmacoördinatie, (digi)taalhuis, taaldocent en van POI's, deelden we ervaring en inzichten uit voor richtlijnen labelen van Taalhuiscollectie.

De labeling van de taalhuiscollectie zijn in de volgende 5 stappen uiteengezet:

1. Stap 1: Wat voor boeken heb je in de collectie staan?

In deze stap beoordeel je de collectie op niveau (keuze doelgroep NT1 / NT2) en je checkt de kwaliteit van het materiaal, plus de staat van de boeken. Haal materialen die heel oud zijn of die er niet meer goed uitzien uit de collectie. Het viel Femke op dat bij alle drie de bibliotheken waar zij aan de slag ging met de taalhuiscollectie, veel boeken bleven staan. Een tip: ga eens in de zoveel tijd door je collectie heen. Laat de boeken door je handen gaan, want je haalt er altijd wat tussenuit.

2. Stap 2: Bekijk de categorie en de niveau weergaves

In deze stap vermeld je de categorie indeling en taalniveau op het boek, de rug en voorkant. Laat alle boeken door je handen gaan en beoordeel het niveau. Dat geeft inzicht in wat je in huis hebt. Femke merkte tijdens haar werkzaamheden op dat bepaalde thema's er helemaal niks waren. Dit zorgde voor nieuwe aanschaf. Het NT1 en NT2 taalniveau werd door haar ingeschat en die categorieën zijn op de rug geplakt. Tip: Als het boekje te dun is om op de rug te plakken - plak het label dan voor elk (dun) boekje op dezelfde plek op de voorkant.

Een vraag uit de groep: Hoe beoordeel je het niveau?

Niet elk boek heeft een duidelijke inschatting van het niveau, maar de melkwegboekjes en succes reeks wel. Het is nu vaak zelf beoordelen, daarom staat het op de collectielijst nu wel vermeld.

3. Stap 3: Catalogus updaten

In deze stap voeg je de categorie indeling en taalniveau van het boek toe in jouw catalogus. Uit de ervaringen uit de groep bleek dat de manier waarop erg afhankelijk was van bibliotheek organisatie: bij de ene deed een vaste kracht dit, waarbij de ander een vrijwilliger het werk deed. Het blijft een enorme puzzel om het goed in je bibliotheekstelsel goed te krijgen. Daarnaast staan de taalniveaus van de boeken ook niet altijd in de titels. Dit wordt door de groep als een groot probleem ervaren. Uit de zaal komt de tip: als je met WISE werkt, heb je een veld wat vrij in te vullen is, waar het taalniveau en de categorie goed in te passen zijn. Het is echter een 'noodgreep' en blijft kwetsbaar – bijvoorbeeld als je met kastplaatsing werkt

4. Stap 4: Intern informeren & betrekken

In deze stap informeer en betrek je jouw collega's van de publieksservice / frontoffice over de (nieuwe) indeling én taalniveaus. De front-office medewerkers van jouw bibliotheek zijn de eerste personen die advies geven. Het informeren van de interne collega's kan ook op een speelse manier zoals bijvoorbeeld de 'Pubquiz' uit plenaire deel van de dag. Het is belangrijk

om de collega's ook letterlijk de materialen te laten zien en hoe de taalniveaus verschillen om er echt gevoel bij te krijgen.

5. Stap 5. Kastindeling en plek in vestiging

In deze stap deel je de kast in en beoordeel je de plek in jouw bibliotheek. Betrek hierbij de collega's en vraag ook de gebruiker (doelgroepen of vrijwilliger/taalcoach). Betrek vooral ook collega's en gebruikers zoals deelnemers en taalcoaches bij de indeling. Een tip: er is vaak teveel collectie om alles frontaal te plaatsen, dus kijk per thema of pak een 'eye-catcher'.

Tijdens de werksessies werden er veel tips met elkaar gedeeld. Zo werd de groep getipt op een workshop over hertaalde leesboeken door Jet Doelen Tip, waarin zij vertelt hoe ze de sfeer van een boek overeind laat staan door het overbodige niet te schrappen, maar te hertalen. Ook tijdens de brainstorm waarin de deelnemers in groepen uit elkaar gingen om 3 belangrijke voorwaarden van het labelen van de taahuiscollectie te noteren, was er veel ruimte voor het delen van de onderlinge ervaring.

De belangrijkste voorwaarden voor labelen van de taalhuiscollectie volgens de groep zijn:

- Het taalniveau vermelden (zonder subcategorie)
- Duidelijke categorie
- Meta data
- Uniforme werkwijze
- Niet teveel stickers
- Visueel toegankelijk voor iedereen
- Voorzien van taalpunt logo/stickers
- Een prominente locatie in de bibliotheek (het liefst dichtbij de jeugd afdeling)
- Meertalige instructies
- Betrekken de ervaringsdeskundige: denk voorbeeld aan Stichting ABC